Luigi Pirandello:

„Hat szerep keres egy szerzőt"

Száz éve született Luigi Pirandello, a modern dráma megalapítója. Ennek az eseménynek adóznak a Szentgyörgyi István Szinművészeti Főiskola végzős hallgatói a szerző világszerte játszott és egyik legismertebb darabjának bemutatásával.

Pirandello szerényen visszautasította a nagy angol kortárs, Bernard Shaw ama kijelentését, hogy „... a Hat szerep keres egy szerzőt minden idők és minden nemzet drámatörténetének, legyen az ókori, vagy modern, legerőteljesebb és legeredetibb alkotása", de minden szerénysége mellett, határozottan tudta és ki is mondta, hogy e művének megjelenése olyan dátumot fémjelez az olasz színház történetében, melyet nem lehet soha elfelejteni.

Pirandello bemutatásra kerülő darabjában a művészi alkotómunka folyamatát önti drámai formába. Hat szereplő egy szintársulathoz fordul, azzal a kéréssel, hogy játsszák el színpadon a velük történt drámai eseményeket: az Apa és az Anya házasságából született a Fiú, akit, hogy ne legyen tanuja mindennapos súrlódásuknak, veszekedésüknek, falun neveltetnek, de ezzel gyermekük teljesen eltávolodik tőlük. Időközben az Apa, aki ügyvéd, alkalmaz egy titkárt, akiben felesége megértő lelki társra talál, s aki nélkül — mert az Apa észrevéve harmonikus kapcsolatukat, külföldre küldi a titkárt —, teljesen talaját veszti. Az Apa, látva felesége kinlódását, a titkár után küldi, de törvényesen nem válik el. Az Anyának három gyermeke születik a titkártól: a Mostohalány, a leányka és a fiúcska. A titkár halála után visszatérnek hazájukba, ahol az Anya varrásból tartja fenn családját. A kész holmikat a Mostohalány viszi el egy „szalonba". Ebben a kétes hírű szalonban találkozik mostohaapjával, s itt találi rájuk az Anya. Az Apa, dacára a kínos helyzetnek, hazaviszi őket. De ez az emlék kitörülhetetlen nyomot hagy mindnyájukban, minden pillanatukat megmérgezi, és végül tragédiához vezet.

A színházigazgató-rendező először őrülteknek tekinti őket, de ahogy lassan feltárulnak az események, enged kérésüknek. A társulat tagjai elképzelésüknek megfelelően változtatni akarnak a történeten, vagyis „színpadszerűvé" akarják tenni. A hat szereplő ezt határozottan visszautasítja, s ebből adódik a mű konfliktusa.

Pirandello alapgondolata az, hogy a költői alkotás magasabb rendű az életnél, melyből merít, mert a valóság csak részleteket, némelykor haótikus momentumokat nyújt, melyeket a költő megfigyel, kiválogat, harmónikus és rendezett formába tömörít, melyek a valóság benyomását keltik, de melyek mélyebbek, átfogóbbak, mint maga a valóság.

A darab főbb szerepeit Győry András, Bálint Márta, Borbáth Ottilia, Laczi Pap Márton, Csergőffy László alakítják. Rendezőosztályvezető tanár, Lohinszky Lóránd érdemes művész. A díszleteket Kemény Árpád tervezte.

P. T.